

Biblioteka Wydziału Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Biblioteka Wydziału Pielęgniarskiego została utworzona 1 września 1975 r. zarządzeniem rektora nr 10/9/75. Pierwszym jej kierownikiem był mgr B. Kobus. Razem z I. Jagodą-Czysz pracowała mgr H. Bylińska. Później krótko Biblioteką kierował mgr Z. Marciniak, w latach 1982 – 1988 mgr D. Matuszak. W latach 1988 – 1990 Biblioteką Wydziałową opiekowały się mgr K. Woronkiewicz i K. Chełmińska-Warzyniak. Od dnia 15 marca 1990 roku do dnia dzisiejszego kierownikiem Biblioteki Wydziałowej jest mgr T. Popow.

Podstawową strukturę organizacyjną Wydziału Pielęgniarskiego w 1975 roku stanowiły Zakłady: Pielęgniarstwa Klinicznego i Rehabilitacji, Pedagogiki, Organizacji Pracy Pielęgniarskiej i Pielęgniarstwa Społecznego.

Od samego początku jedno z najważniejszych miejsc w strukturze organizacyjnej zajmowała Biblioteka Wydziałowa, ponieważ – mimo olbrzymiego zaangażowania kadry – szczególnie dotkliwie odczuwano brak opracowanych i sprawdzonych programów nauczania, podręczników, skryptów i pomocy dydaktycznych.

W latach 1975 – 1979 Biblioteka funkcjonowała jako filia Biblioteki Głównej Akademii Medycznej, następnie jako biblioteka wydziałowa została podporządkowana dziekanowi Wydziału. Zadaniem jej jest organizowanie warsztatu dokumentacyjno-informacyjnego Wydziału przez odpowiedni dobór, fachowe opracowanie i udostępnianie zbiorów, a także i inne działania bibliograficzne i administracyjno-informacyjne, umożliwiające jak najszersze wykorzystanie zbiorów bibliotecznych, zwłaszcza przez pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów naszego Wydziału.

Podstawą księgozbioru były materiały biblioteczne przekazane przez Bibliotekę Główną. W następnych latach księgozbiór systematycznie wzrastał: od 1273 woluminów druków zwartych w 1980 roku do 2441 w 1990 i do 5658 w roku 2002. W prenumeracie bieżącej znajduje się 40 tytułów czasopism polskich i 5 tytułów czasopism zagranicznych (na jednego studenta Wydziału przypada 212 woluminów książek i 42 woluminy czasopism). Księgozbiór wzbogacają skatalogowane prace magisterskie i podyplomowe, przechowywane są w Bibliotece Wydziałowej. By uwzględnić potrzeby studentów, szeroką pomocą służy Biblioteka Główna, będąca podstawowym ogniwem systemu biblioteczno-informacyjnego naszej Uczelni.

Biblioteka Wydziału jest już w tej chwili niewydolna przestrzennie. Przy zwiększającej się liczbie studentów, specyfice Wydziału i braku perspektyw lokalowych w Collegium A. Wrzoska, Władze Wydziału Nauk o Zdrowiu czynią od kilku lat olbrzymie wysiłki w celu przeniesienia Wydziału do innych pomieszczeń. Troska Władz

Dziekańskich wyraża się także w częstym poświęcaniu posiedzeń Kolegium Dziekańskiego i Rady Wydziału specjalnie problemom Biblioteki, której kierownik jest członkiem tych Władz Wydziałowych.

Studenci naszego Wydziału mogą korzystać z czytelni oraz 4 stanowisk internetowych. Umożliwia to bezpośredni kontakt z innymi bibliotekami i bazami danych, tak w kraju, jak i za granicą. Wszyscy studenci naszego Wydziału po 2-stopniowym szkoleniu bibliotecznym (na początku studiów – szkolenie wstępne i na III roku – z zakresu informacji naukowej i metodologii pracy naukowej) mogą efektywnie prowadzić własne badania naukowe.

Mimo iż Biblioteka posiada obsadę jednoosobową, na wniosek Samorządu Studenckiego godziny otwarcia tak dostosowano do potrzeb użytkowników, by mogli z jej zbiorów korzystać również w godzinach popołudniowych i w soboty.

Rozwój Wydziału i powoływanie nowych jednostek naukowo-dydaktycznych wpłynęły na wzrost działalności wydawniczej. W czasie kadencji dziekańskiej prof. dr. hab. med. Józefa Barona (1975 – 1981) zaczęło się ukazywać wydawnictwo ciągłe „Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa”. Pierwszy skrypt doc. dr. hab. M. Sarnowskiego „Podstawy pielęgniarstwa klinicznego” wydano w 1977 roku. Za kadencji prof. dr. hab. med. Zygmunta Przybylskiego (1981 – 1987) kontynuowano wydawnictwo ciągłe (po 1984 roku pt. „Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa klinicznego”, w latach 1989 – 1995 jako „Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa”, od 1996 „Postępy pielęgniarstwa i promocji zdrowia”), a także w czasie kadencji prof. dr. hab. med. B. Pawlaczyka rozpoczęto w 1989 wydawanie pierwszego i jedyne do dzisiaj polskiego naukowego czasopisma pielęgniarstwa „Pielęgniarstwo Polskie”. Na marginesie należy zaznaczyć, że komitety redakcyjne powyższych wydawnictw od 1990 roku mieszczą się w Bibliotece Wydziałowej.

W 1982 roku powołano pierwszą w kraju Katedrę Pielęgniarstwa Klinicznego, od roku 1983 jako pierwsi w kraju rozpoczęliśmy kształcenie specjalizacyjne z zakresu anestezjologii i intensywnej terapii.

Lata 90. – w czasie kadencji dziekańskiej prof. dr. hab. L. Wołowickiej (1990 – 1996) i prof. dr. hab. T. Wyrzykiewicz (1996 – 1999) – przyniosły Wydziałowi Nauk o Zdrowiu i Bibliotece zmiany i nowe wyzwania.

Biblioteka, tak samo jak Wydział, przechodziła różne koleje losu: z bardzo złych warunków lokalowych (ul. Świątosławska) przeniosła się do początkowo znośnych (Coll. A. Wrzoska), ale obecnie odczuwa pilną potrzebę zwiększenia powierzchni czytelniczej i magazynowej. Znaczne poszerzenie problematyki zainteresowań Wydziału, od pielęgniarstwa do zarządzania, promocji zdrowia, fizjoterapii, medycyny ratunkowej, położnictwa, studiów podyplomowych, pisania prac magisterskich i podyplomowych, powoduje konieczność rozszerzenia zawartości zbiorów naszej Biblioteki.

Przełomową datą w rozwoju Uczelni, a zwłaszcza Wydziału, było powołanie w 1992 roku studiów zaocznych (przyjęto 46 osób). 23 kwietnia 1993 roku, decyzją Senatu Akademii Medycznej, zmieniono nazwę Wydziału na Wydział Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu, powołując równocześnie drugą katedrę: Katedrę Nauk o Zdrowiu. Na podstawie powyższych decyzji w roku akademickim 1993/94 rozpoczął działalność nowy kierunek studiów – zdrowie publiczne (25 osób przyjęto na studia dzienne i 55 na studia zaoczne).

W rozwoju infrastruktury Biblioteki znamienny był rok 1992. Wtedy to przeniesiono siedzibę z zagrzybionych, zawilgoconych pomieszczeń przy ul. Świętosławskiej 12 do Collegium A. Wrzoska przy ul. Dąbrowskiego 79. Po kilku latach, dzięki życzliwości Władz Rektorskich, Dziekańskich i administracyjnych, przeniesiono Bibliotekę do obecnych pomieszczeń na tym samym piętrze, co umożliwiło korzystanie dodatkowo z 4 magazynów (na różnych piętrach). Biblioteka korzystała też z nieistniejących już magazynów w barakach przy ul. Grunwaldzkiej 55.

W czasie kadencji dziekańskiej prof. dr. hab. T. Wyrzykiewicza podniesiona została ranga Wydziału do kategorii „B”. W roku 1998 Senat AM zaaprobował zmianę nazwy Wydziału na obowiązującą dzisiaj: Wydział Nauk o Zdrowiu. W 1998 roku uruchomiono też kształcenie na kierunku fizjoterapia.

Olbrzymie zmiany zaszły w 1999 roku, w czasie kadencji dr hab. M.D. Głowackiej. Wielkim wyróżnieniem dla Wydziału było przyznanie w 2001 roku przez Centralną Komisję ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora nauk medycznych. Staraniami Władz Wydziału Senat AM podjął decyzję o rozpoczęciu od 2000/2001 kształcenia dwustopniowego (3-letnie studia licencjackie i 2-letnie studia magisterskie) na wszystkich kierunkach.

Bardzo korzystna dla Wydziału okazała się zapoczątkowana w latach 90. ożywiona współpraca zagraniczna. Zaowocowała trzema międzynarodowymi programami TEMPUS, dotyczącymi edukacji pielęgniarek, promotorów zdrowia, opracowania własnego programu kształcenia opartego na modułach, zapoznaniem się z europejską organizacją pielęgniarstwa i systemów zdrowotnych w Niemczech, Wielkiej Brytanii, Szwecji, Holandii, Grecji, Hiszpanii, Irlandii. Ważnym faktem była też wymiana pracowników i studentów, co przyniosło unowocześnienie bazy materialnej (komputery, sprzęt audiowizualny, książki, czasopisma itd.) a także organizowanie międzynarodowych konferencji.

Ogólnie ten najmłodszy Wydział naszej Uczelni wykształcił już około 1850 absolwentów i umożliwia obecnie studiowanie 1226 studentom.

Wydział nasz poszerza swoją działalność o specjalizacje. Zorganizowano studia podyplomowe „Pacjent i jego środowisko” (razem z UAM), „Promocję zdrowia” oraz najprężniej rozwijające się pod kierownictwem dr hab. M.D. Głowackiej „Podyplomowe studium zarządzania w opiece zdrowotnej”, które w latach 1995 – 2002 ukończyło 1010 uczestników. Najnowszą propozycją studiów podyplomowych jest „Studium w zakresie obiektywnych badań słuchu”.

Na podstawie powyższych informacji można stwierdzić, że wielopłaszczyznowość kształcenia powoduje, iż działalność Biblioteki Wydziałowej jest bardzo wszechstronna. Zasoby Biblioteki muszą uwzględnić zapotrzebowanie takich kierunków, jak kształcenie pielęgniarek, fizjoterapeutów, specjalistów z zakresu zdrowia publicznego, w specjalnościach: zarządzanie w opiece zdrowotnej, promocja zdrowia, ratownictwo medyczne.